

INICI DE L'ESGLÉSIA

Santíssima Trinitat © Mots per a la família - Jordi Castellet

Que el trèvol sigui l'emblema d'Irlanda es deu a *Saint Patrick*, missioner, que va arribar a l'illa al voltant del 400 dC. Havia estat esclavitzat per uns pirates, tot i que havia nascut fill d'un oficial romà. Durant la seva captura, es va reafirmar en la seva fe. Arribant a la verda illa, va predicar l'Evangeli utilitzant com a símbol el trèvol de tres fulles, metàfora que li va servir per a representar la Santíssima Trinitat i la veritat de la unitat de Déu, Pare, Fill i Esperit Sant; tres persones veritablement unides en la mateixa substància, alhora que distintes en la seva identitat i manifestació en la història de la salvació.

En acabar el temps pasqual se celebra la festa de la Trinitat divina: Pare, Fill i Esperit Sant; festa eminentment teològica. Convé recordar-nos de quina manera als primers cristians els va costar molt de temps abans no van interpretar i van decidir el que significava creure en Déu per a ells (Jn 16,12-15). La forja del dogma va costar moltes hores, esforços, sang i suors. Varen caure i pujar polítics, governadors i emperadors per causa del dogma de la Trinitat. Un concili cabdal fou el de Nicea (325). Allí es va decidir que Jesucrist, el fill de Déu encarnat, era de la mateixa naturalesa que el Pare. El Concili de Constantinoble (381) va confirmar la doctrina de la Trinitat divina, no sense dificultats. Aquestes

rauen en el fet que l'experiència de la trobada amb Jesús de Natzaret, mort i ressuscitat, no fou una experiència gens habitual. Era de menester habilitar el llenguatge i les categories teològiques per a parlar adequadament del relat de salvació: Déu s'havia convertit en esdeveniment històric!

Més enllà encara, varen passar segles i concilis, abans no es va acceptar que Jesús de Natzaret fos el Fill de Déu encarnat. Més va costar, encara, que l'Esperit Sant provingués d'ambdós i que, per Ell, vivíem els cristians. D'aquesta forma naixia l'Església, per la infusió de la mateixa vida de Déu en el cor dels creients per poder respondre a la seva crida. Aleshores esdevé possible de voler i de fer el que Déu vol, perquè Déu mateix ho inspira. El mateix Eudald de Ripoll va donar la seva vida per professar la fe en el Déu ú i tri.

Precisament el terme de «dogma» significa «opinió». Arribar a fer cristal·litzar quina és l'opinió general i unívoca va resultar ser molt difícil. Encara

ho és avui dia! Per aquest motiu no es pròdiga en proclamar dogmes. L'últim va ser el de la Immaculada Concepció (1854). D'això ja fa més de cent cinquanta anys! Un dels grans defensor de la Trinitat divina fou Atanasi d'Alexandria (+373). Reprodueixo, per a tu, un fragment d'una de les seves cartes.

«No serà pas sense motiu que investiguem la tradició antiga i la doctrina i la fe de l'Església catòlica, la fe que el Senyor ensenyà, que els Apòstols van predicar i els Pares van conservar. En aquesta fe fou fundada. Aquell que se'n separi, no té cap raó per ser cristià i anomenar-se'n.

Existeix, doncs, una Trinitat santa i perfecta, que coneixem i afirmem en el Pare, el Fill i l'Esperit Sant; no té mesclat res d'aliè o d'extrínsec, i no consta de creador o de cosa creada, ans posseeix tota la força de crear i de fer. La seva naturalesa és única i indivisa, la seva obra i la seva acció són úniques. Perquè el Pare ho fa tot per mitjà del Verb en l'Esperit, i d'aquesta manera es conserva la unitat de la Trinitat. «^{EF} 4,6 Un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tots, actua en tots i és present en tots.» Està per damunt de tot, en quan és Pare, com a principi i font; actua a través de tot, això és, per mitjà del Verb; i, finalment, és present en tot, en l'Esperit de Déu.

Pau, quan escriu als de Corint en aquest meravellós capítol de recomanacions

pràctiques, cercant el fonament dels dons espirituals, ho refereix tot a Déu Pare com a cap: «^{1Co 12,4} Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol; ⁵ són diversos els serveis, però és un de sol el Senyor a qui servim; ⁶ són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu, que els fa valent-se de cadascun de nosaltres.» El dons que l'Esperit distribueix a cadascú són atorgats pel Pare mitjançant el Verb. Perquè tot el que és del Pare és del Fill. Les coses que són donades pel Fill en l'Esperit són de debò dels Pare. Igualment, quan l'Esperit és en nosaltres, el Verb pel qual el rebem és en nosaltres. En el Verb hi ha el Pare. D'aquesta forma s'acompleix la sentència del Senyor: «^{Jn 14,23} Qui m'estima, guardarà la meua paraula; el meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell.» Perquè la gràcia, el do que és donat en la Trinitat, és donada pel Pare, per mitjà del Fill en l'Esperit de Déu. Com la gràcia és donada pel Pare pel mitjà del Fill, igualment en nosaltres. Aquesta comunicació no pot realitzar-se si no és en l'Esperit de Déu, vessat en el nostre cor.»

